



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS ANTANAS MATULAS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6671 el. p. antanas.matulas@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-05-03 Nr. SN-S-562

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Persiunčiu Jums 2023 m. balandžio 28 d. gautą Pakruojo rajono savivaldybės mero Sauliaus Margio raštą, dėl apylinkių teismų reorganizavimo, apylinkių teismų rūmų jungimo, veiklos teritorijų keitimo, teisėjų korpuso formavimo ir optimalaus teisėjų skaičiaus, Civilinio proceso kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimų.

Rašte teigiama, kad vertinant pateiktus projektus teisėkūros atžvilgiu, savivaldybė pastabų neturi, tačiau su projekte pateiktais pasiūlymais dėl apylinkių teismų įstatymo ir su projekte nustatytu reglamentavimu, savivaldybė kategoriškai nesutinka. Nepritaria sujungti Šiaulių apylinkės teismo Pakruojo ir Radviliškio rūmus, paliekant veikti Šiaulių apylinkės teismo Radviliškio rūmus.

Maloniai prašau Jūsų išanalizuoti 2023 m. balandžio 18 d. Lietuvos savivaldybių asociacijos pavedimą Nr. SAVP-271 ir pateikti savo vertinimą.

PRIDEDAMA:

1. Pakruojo rajono savivaldybės mero Sauliaus Margio 2023 m. balandžio 28 d. raštas, 2 lapai.

Seimo narys

Antanas Matulas

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS**

Kęstučio g. 4, 83152 Pakruojis, tel., faks. +370 421 69 090, el. p. savivaldybe@pakruojis.lt

Lietuvos Respublikos Seimo nariui
Antanui Matului

2023-04-27 Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Pakruojo rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė) susipažino su Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl apylinkių teismų reorganizavimo“, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-1497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos apylinkių teismų reorganizavimo įstatymo, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 101 ir 119 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 62¹, 304 ir 441 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 62² ir 62³ straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 168, 214, 225, 372 ir 373 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau kartu – Projektai).

Pažymime, kad vertinant pateiktus Projektus teisėkūros atžvilgiu Savivaldybė pastabų dėl jų neturi, tačiau su Projektuose pateiktais siūlymais dėl apylinkių teismų įstatymo ir projekte nustatytų reglamentavimu Savivaldybė kategoriškai nesutinka ir jiems nepritaria.

Dar 2020 m. Pakruojo rajono savivaldybė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai pažymėjo, kad Pakruojo rajono savivaldybė nesutinka su Teisėjų tarybos 2020 m. lapkričio 27 d. protokoliniu nutarimu sudarytos darbo grupės, kuriai buvo pavesta įvertinti tolesnio apylinkių teismų veiklos optimizavimo galimybes, siūlymu peržiūrėti apylinkių teismų veiklos teritorijas ir dalį jų sujungti (visiškai ar iš dalies atsisakant teismo rūmų), kartu nustatant įgyvendinimo terminus (etapus), I etape nuo 2023 m. sausio 1 d. iš dalies sujungti Šiaulių apylinkės teismo Joniškio teismo rūmų ir Pakruojo teismo rūmų veiklos teritorijas (paliekant veikti Joniškio teismo rūmams, atsisakant Pakruojo teismo rūmų infrastruktūros).

Savivaldybė prašė atkreipti dėmesį į tai, kad siekiant išspręsti tokias problemas kaip darbo krūvio išlyginimas tarp atskirų teismo rūmų teisėjų, bylų paskirstymo teisėjams problematika, teismų infrastruktūros išlaikymas ir naujinimas turėtų būti sprendžiamos kitokiomis priemonėmis, t. y. nesujungiant Šiaulių apylinkės teismo Joniškio teismo rūmų ir Pakruojo teismo rūmų veiklos teritorijas atsisakant Pakruojo teismo rūmų infrastruktūros.

Kvietėme atkreipti dėmesį, į tai, kad išvadoje mažiausiai dėmesio skiriama teismų teritoriniam prieinamumui, teismų artumo piliečiams užtikrinimui, teismo paslaugų prieinamumui ir pan. Manome, kad svarbu teismų rūmus, tokius kaip Pakruojo teismų rūmai, palikti Pakruojo mieste rajono gyventojų teisių į teisminę gynybą užtikrinimui ir įgyvendinimui, nedidinti atskirties Lietuvos regionuose. Pažymėjome, kad tokie siūlymai kelia visuomenei abejonių, dėl konstitucinės teisės į teisminę gynybą prieinamumo ir gyventojų teisių užtikrinimo.

Projektų, susijusių su apylinkių teismų reorganizavimu, apylinkių teismų rūmų jungimo ir veiklos teritorijų keitimo, parengimą paskatinusi viena iš priežasčių yra poreikis didinti lėšų, skiriamų teismams išlaikyti, panaudojimo efektyvumas. Apylinkių teismų įstatymo projektu siūloma Šiaulių

apylinkės teisme sujungti Šiaulių apylinkės teismo Pakruojo rūmus ir Radviliškio rūmus, paliekant veikti Šiaulių apylinkės teismo Radviliškio rūmus ir atsisakant neefektyvios ir reikalaujančios daug išlaikymo kaštų Pakruojo rūmų infrastruktūros.

Savivaldybė siekdama išsaugoti Pakruojo rajono gyventojams teisę į teisingumą užtikrinant teismo įstaigų artumo piliečiams prasme perėmė dalį Pakruojo rūmų infrastruktūros, t. y. savivaldybės biudžetinė įstaiga dalį patalpų perėmė panaudos pagrindais.

Aiškinamajame rašte nurodoma, kad vertinant teismų veiklos optimizavimo galimybes atsižvelgta ir į 2013 m. birželio 23 d. Europos veiksmingo teisingumo komisijos Teisingumo kokybės užtikrinimo darbo grupės pateiktas sistemos žemėlapių sudarymo rekomendacijas, iš kurių viena yra užtikrinti teisę į teisingumą teismo įstaigų artumo piliečiams prasme. Akcentuojama, kad būtų užtikrinti teismo paslaugų prieinamumas žmogui, sudarant galimybes atlikti procesinius veiksmus kuo arčiau asmens gyvenamosios vietos.

Negebant tinkamai ir efektyviai valdyti lėšas skirtas teismų infrastruktūrai, neefyvus infrastruktūros išteklių naudojimo problemos sprendžiamos būtent tokio pobūdžio projektais kaip Apylinkių teismų įstatymo projektas. Vietoje to, kad būtų sprendžiamos problemos atsižvelgiant į gyventojų poreikius, užtikrinant jų pagrindines teises į teisminę gynybą, jos artumą įstaigų prasme priimamas sprendimas ne tik atitolinantis gyventojus nuo teismo teikiamų paslaugų, bet pažeidžiantis jų teises.

Savivaldybei svarbiausia Pakruojo rajono gyventojai ir jų teisės į teisingumą bei siekis suteikti teismo paslaugas užtikrinimas. Savivaldybė tikėjosi glaudaus bendradarbiavimo sprendžiant klausimus, kurie glaudžiai susiję su Pakruojo rajono gyventojais ir jų teisių įgyvendinimu bei užtikrinimu.

Nepritariame ir kviečiame nepritarti siūlymui Šiaulių apylinkės teisme sujungti Šiaulių apylinkės teismo Pakruojo rūmus ir Radviliškio rūmus, paliekant veikti Šiaulių apylinkės teismo Radviliškio rūmus.

Savivaldybės meras

Saulius Margis